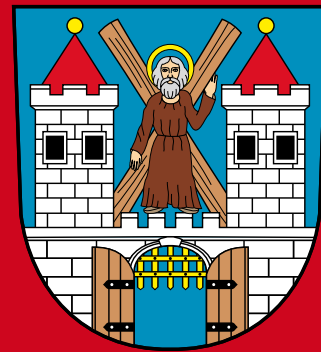

OZVĚNY

Časopis pro obyvatele Ondřejova, Třemblat a Turkovic

ČÍSLO 1 | ÚNOR 2022

OBSAH

Slovo starosty	2
Ze života Ondřejova, Třemblat a Turkovic	3
■ Potravinová banka ■ Kotlíkové dotace ■ Novoroční překvapení ■ Nové ovocné stromky ■ Fotbalový oddíl: příprava ■ Jaro dorazilo do Škamen ■ Kruh přátel hudby ■ Kulturní okénko ■ Mladí hasiči ■ Zprávy z turkovicke hasičárny ■ Turistická informační centra v Ladově kraji	
Okénko do historie	12
■ Po stopách významných obyvatel Ondřejova	
Echo ze školy a mateřské školy	14
■ Výtvarná výchova aneb výtvarné umění ■ Zápis do 1. třídy ■ Lyžařský výcvikový kurz 7. A ■ Malí muzikanti v kostele sv. Šimona a Judy v Ondřejově ■ Děti a kultura ■ MŠ Ondřejov funguje	
Z Ondřejovské hvězdárny	17
■ Jasný a velmi dlouhý bolid ■ Na hvězdárně se budují nové dalekohledy	
Kalendář akcí	19
■ V SKC je pro každého něco	

SLOVO STAROSTY

Vážení čtenáři,

Dovolte abych Vás poprvé v roce 2022 pozdravil na stránkách Ozvěň. Věřím, že jste mohli vánoční svátky prožít v klidu a úspěšně vstoupit do nového roku. Samozřejmě, že se všichni neustále setkáváme s covidovými opatřeními i s onemocněním samotným, ale věřme, že se již vrátíme k normálnímu životu.

Covidová situace samozřejmě dále komplikovala i výuku v naší základní i mateřské škole. Na ZŠ sice již nedocházelo k uzavírání, ale velice náročnou se ukázala kombinace prezenční a distanční výuky. Situace, kdy byla část žáků ve škole a část doma byla náročná jak pro děti a rodiče, jež museli při distanční výuce investovat více úsilí i sebekázně, ale zejména pro učitele, kteří byli nuceni vyučovat děti standardně ve třídě a současně vést distanční výuku dětí, které byly doma v karanténě. Mateřská škola se i přes veškerou snahu opět nevyhnula krátkému uzavření.

Věřte, že zástupci obou škol jsou vedeni snahou o co nejmenší omezení výuky i minimalizaci restrikcí způsobených opatřeními. Některá opatření však doposud nemohou zrušit i když by jistě rádi. Všem učitelům, rodičům i dětem děkuji, že tyto útrapy statečně a ukázněně snášejí, a skutečně věřím, že se opět vrátíme ke standardnímu životu.

Na přelomu roku nastala hlavně pro Ozvěň významná událost. Tou bylo ukončení činnosti stávající redakční rady, která pod vedením šéfredaktorky Vráti Vomáčkové pracovala dlouhou dobu. Dovolte abych na tomto místě všem členům rady za jejich nezištně vykonávanou práci poděkoval. Zároveň práci zahájila nová redakční rada, jejíž prvním počinem je toto vydání Ozvěň, v čele s šéfredaktorkou Romanou Brilovou. Celé radě přeji, aby je práce bavila a přinášela co nejdéle radost čtenářům. Dovolím si zde přidat ještě jedno poděkování, a to

všem autorům článků – bez Vás by Ozvěň neměly smysl.

Problematikou, která nás dlouhodobě zaměstnává jsou odpady. Na několikátý pokus se nám podařilo dokončit veřejnou soutěž na svozovou firmu, smlouva byla uzavřena opět se společností Marius Pedersen. Postupně byl zaveden systém svozu tříděného odpadu, který umožňuje odvoz přímo z domácností, stejně jako u směsného odpadu („systém door-to-door“). V prvním čtvrtletí tohoto roku ještě dojde k redukci společných sběrných míst pro tříděný odpad.

Cílem všech změn je dosažení maximální efektivity v odpadovém hospodářství, pokud možno při zachování současných služeb. Jen tak můžeme čelit dalšímu nárůstu nákladů, který se v této oblasti žádné obci nevyhýbá.

Po kratičké zimní pauze pokračuje stavba ČOV a kanalizace v Turkovicích, práce pokračují dle plánu a předpokládáme, že budou dokončeny v řádném termínu. V letošním roce si stavba vyžádá i několik plných uzavírek komunikací, informaci o rozsahu a termínech zveřejníme na webových stránkách obce, kde najdete i pravidelně aktualizované harmonogramy a fotodokumentaci stavby.

Po zimní přestávce budou obnoveny práce na stavbě nadjezdu nad dálnicí D1 na Borkách. Věřím, že po přijatých opatřeních se podařilo zvládnout dopravní situaci přes zimu a již nebude nic bránit dokončení stavby do poloviny roku 2022.

V lednu se v Říčanech konalo opakované veřejné projednání návrhu územního plánu naší obce, následně probíhají jednání s dotčenými orgány a jsou vyhodnocovány námítky vlastníků nemovitostí. Věřím, že v nejbližší době již bude možné přistoupit ke schválení návrhu.

O krůček se nám podařilo posunout i v případě stavby základní školy, byla vysoutěžena stavební firma a v současné době probíhá soutěž na „stavební dozor“. Vzhledem k současnému zdražování musíme zároveň jednat s poskytovateli dotace o navýšení přislíbené výše podpory.

Poslední připravovanou větší akcí je stavba nové hasičské zbrojnice v Turkovicích. I zde máme vysoutěženu stavební firmu a stavba bude zahájena v dubnu.

Vážení čtenáři, tolik strohý souhrn významnějších událostí, které v posledním období proběhly nebo nás v blízké budoucnosti čekají. Přeji všem pevné zdraví a těším se na další setkání nejen na stránkách Ozvěň.

Vladimír Zámyslický

EDITORIAL

Vážení spoluobčané,

byla jsem jmenována novou šéfredaktorkou Ozvěň a nyní bych ráda bych poděkovala Vráti Vomáčkové, která byla dosavadní šéfredaktorkou Ozvěň.

Prožili jsme náročné období, kdy jedno onemocnění střídalo druhé, ať jsou to u dětí neštovice nebo covid, kdy restrikce a opatření sužují spoluobčany už dlouhou dobu a všichni jsme z toho unavení. Týká se to testování žáků, nošení respirátorů, snížení sociálních kontaktů. To všechno hraje významnou roli v mezilidských vztazích.

Zkusme se ale ohlédnout za tím, co se povedlo. Protože jestli nám doba covidová přinesla něco dobrého, tak je to právě radost nad věcmi, které se nám dříve zdály jako samozřejmé. Nad těmito drobnými radostmi se ohlíží mnoho autorů, kterým patří dík, neboť ve svém volném čase sepsali zážitky a společně s námi se o ně podělili. A protože společenský život by měl jít dál, plánujeme další aktivity, aby se nám ze života nevytratila radost z dobře vykonané práce.

Zároveň bych ještě ráda všem popřála, pokud možno klidné dny, neboť dnešní nelehká situace v celém světě se týká nás všech.

Romana Brilová

Pošta Ondřejov

PO: 8.00 – 11.30

ÚT: 12.30 – 17.00

ST: 8.00 – 11.30

ČT: 12.30 – 17.00

PÁ: 9.30 – 11.00

tel. kontakt: 774 025 002

Středočeský kraj podpoří Potravinovou banku

Ta nabízí pomoc potřebným už od roku 2009. Středočeský kraj poskytne v roce 2022 Potravinové bance finanční pomoc ve výši 2 miliony korun. Rozhodli o tom krajsí zastupitelé. Počet klientů, kteří banku využívají, se stále zvyšuje.

Potravinová banka pro Prahu a Středočeský kraj je pro mnoho lidí opravdovou záchranou. Banka shromažďuje jídlo od dárců, jako jsou obchody s potravinami a výrobci potravin, třídí je a poskytuje potřebným. Ke konci loňského roku se počet jejích klientů vyšplhal až na 70 000. „Při mé nedávné návštěvě v Potravinové bance jsem měla možnost zblízka vidět, jak nesmírně potřebnou pomoc Potravinová banka poskytuje, jak je odpovědně provozována, jak nakládá s potravinami a drogerií, jak nepříjde vnívat ani zeleninu a ovoce, které jsou čerstvé, a nezvládla by se distribuce celého množství v syrovém stavu. Zaměstnanci, z nichž je mnoho bývalých klientů banky, ve vybavené kuchyni připravují marmelády nebo omáčky, které jsou konzervovány pro další konzumaci. Banka pomáhá lidem bez domova, osamělým matkám s dětmi, seniorům a osobám v azylových domech, přerozděluje potraviny od řetězců, od výrobců a soukromých dárců, vydává potravinové balíčky pro jednotlivce i azylové domy. Všem, kteří pomáhají, patří velký dík,“ řekla hejtmanka Petra Pecková.

Pomoc Potravinové banky vyhledává stále více lidí. Kromě velkého nárůstu počtu jednotlivců a rodin byl zaznamenán také velký nárůst počtu organizací, které pomoc odebírají. V roce 2019 jich bylo 156, v roce 2021 už 264. Jsou mezi nimi i města a obce, které z Potravinové banky odebírají potraviny pro své občany v nouzi, osamělé seniory nebo například matky samoživitelky. Obce se mohou přihlásit v bance jako odběratelé potravin a pravidelně odebírat potraviny pro své obyvatele, kteří se ocitnou v kritické situaci. Očekává se, že kvůli pandemii, růstu cen zboží i energií bude lidí v nouzi dále přibývat.

„Jsme moc rádi, že Středočeský kraj zdvojnásobil příspěvek, který jsme dostali v minulém roce. Je to pro nás velmi vítaná pomoc. Jsme tu od toho, abychom pomáhali potřebným. Naše potravinová banka byla založena už v roce 2009, ale stále se setkáváme s tím, že ne každý o nás ví. Pokud by někdo naši pomoc potřeboval, nejlepší

je obrátit se na obecní úřad, kde získá další informace, případně rovnou doporučení. Bez toho jednotlivcům potravinovou pomoc nevydáváme,“ uvedla ředitelka Potravinové banky pro Prahu a Středočeský kraj Věra Doušová. Pokud by chtěl někdo začít pomáhat, může rovněž kontaktovat přímo Potravinovou banku.

Středočeský kraj podpořil Potravinovou banku v roce 2020 dotací 550 000 Kč, v roce 2021 to byl 1 milion korun. Pro rok 2022 zastupitelé schválili příspěvek ve výši 2 miliony korun. Potravinová banka Praha a SK byla založena v roce 2009 a je součástí České federace potravinových bank. V současné době je největší potravinovou bankou v ČR.

Středočeský kraj

INFO

KOTLÍKOVÉ DOTACE

Máte zastaralý neekologický kotel na pevná paliva?

Do 1. září 2022 je třeba ho vyměnit nebo požádat o dotaci na nový, jinak hrozí sankce.

Jakých kotlů se to týká? A jak požádat o dotaci?

Vše najdete na webu Středočeského kraje ve sloupci vpravo pod odkazem Kotlíkové dotace

Tam můžete vyplnit i formulář pro zjištění zájmu o poskytnutí Kotlíkové dotace 2021+ ve Středočeském kraji.

KDE A KDY MŮŽETE ŽÁDAT

Na krajském úřadě poté, co kraj vyhlásí výzvu pro občany (pravděpodobně jaro 2022).

Kontakty: kotliky@kr-s.cz

Kotlíková linka: 257 280 991

(pondělí a středa 8:00 – 12:00)

Novoroční překvapení

Na Nový rok jsme zaspali na mši svatou v Ondřejově. Rozhodli jsme se jít do kostela v Hrusicích. Vše proběhlo jako každou neděli nebo svátek. Když jsme po ukončení svátečních obřadů vycházeli ven z kostela, slyším, jako by z dálky hrály dudy. Nemýlili jsme se. Před portálem, který byl odhalen bleskem v červenci 1853 při velké bouři, stály jesličky a u nich dudák zpívající koledy pro Ježíška a kolemjdoucí návštěvníky. Byl to neopakovatelný zážitek. Po skončení zpěvu a hudby nastal potlesk. Nevydržela jsem to a vznesla otázku: „Kde jste se tady vzal, vzácný pane?“ Odpověděl: „Tak jezdím po různých místech naší vlasti a snažím se dělat lidem radost.“ Hned mě napadlo se zeptat, zda-li nezná Lidušku Kouckou, neboť ona dělá také radost lidem hrou na heligonku. Pán s dudami v ruce říká: „Také jsem se chtěl učit na heligonku.“ A hned byla domluvená návštěva u Lidušky. Přemístili jsme se auty z Hrusic do Ondřejova. Dudák zaparkoval u kostela a společně jsme se odebrali za dalším kulturním zážitkem. Přišli jsme ke Kouckým a dudák spustil krásnou píseň: „Dej Bůh štěstí tomu domu.“ Liduška otevřela okénko, dlouhé, blondaté, kudrnaté vlasy, sepnuté ruce a jiskry v očích, pozvala nás s velkou radostí dál. Pak začalo několikahodinové muzicírování, jedna koleda za druhou a jihočeské dudácké písničky. Při pauze jsme zjistili, že náš kraj navštívil profesionální varhaník a dudák Michal Pospíšil. Při odchodu od Lidušky nás potkalo několik skupin mladých lidí, které pan Pospíšil potěšil svým krásným zpěvem a hrou na dudy. Všichni si ho fotografovali a natáčeli.

Před naším rozloučením, které trvalo další příjemnou půlhodinu, přišla řeč na našeho dlouholetého varhaníka Pepču Zichu, s kterým by se náš milý host rád setkal. Doufám, že k tomu brzy dojde. Toto novoroční milé překvapení prožili Jaroslava a František Janouškovi

Jaroslava Janoušková

Nové ovocné stromky

Tak jako v roce 2020, kdy jsme vysadili 120 ks ovocných stromků na obnovených hraničních mezích, které byly před 45 lety rozorány a pole vlastníků byla spojena v širé velké lány, jsme letos nechali vyměřit další bývalé aleje, které v minulém století tvořily hranice polností, a hlavně zabraňovaly erozi půdy a splavování ornice z polí. V sobotu 13. listopadu 2021 se myslivci HS Ondřejov opět sešli na sázení ovocných stromků do předem projednaných lokalit s vlastníky a uživateli.

Jedna alej šedesáti stromků švestek, třešní, jabloní a hrušní byla vysázena v katastru obce Třemblat podle účelové cesty z Třemblat do Hrusic. Druhá alej 30-ti ovocných stromků byla vysázena ve Zvánovicích na Břehách, kde v minulosti hraniční mez osázená třešněmi a jabloněmi bývala. Ze 120 stromků vloni se jen 3 neujaly, což svědčí o kvalitě výsadby. Celkem tedy v loňském roce a letos bylo vysázeno 210 ovocných stromů na bývalých mezích nebo alejích a celková délka vysázených alejí dělá 1 km. Ke každému stromku bylo potřeba vyvrtat díru, osadit kolík a umístit ochranné pletivo proti okusu zvěří. Bude tím také zpestřena nabídka ovoce jak na úživnost honitby, tak i pro veřejnost.

Vysazování stromů financuje Nadace Partnerství se společností ŠKODA AUTO, která se takto podílí na ekologickém úsilí s podporou místních samospráv obcí nejen našeho regionu. V roce 2020 grant činil 61 000 Kč a v loňském listopadu jsme na výsadbu dostali dotaci 72 450 Kč.

Po zasazení stromků jsme si rozdělali oheň a opekli klobásy a vuřty k obědu. Doufáme, že i letos se vysazené stromky dobře ujmou a přispějí ke zkrášlení a zkvalitnění životního prostředí v našem regionu. Tímto bych chtěl poděkovat všem myslivcům HS Ondřejov, kteří se na výsadbě podíleli a přispěli tak svou trochou k ekologii a zkulturnění přírodního prostředí Ondřejovska.

Václav Pác, starosta HS Ondřejov

„Tyto stromy byly vysazeny díky grantovému programu ŠKODA Stromky.“

Fotbalový oddíl: PŘÍPRAVKA

V lednu započala ve všech věkových kategoriích našeho oddílu zimní příprava, tak abychom mohli úspěšně navázat na podzimní část soutěží, které se nám i přes nepříznivé podmínky podařilo celkem úspěšně rozehrát.

Naš oddíl má v soutěžích celkem 4 mužstva: mini přípravku, mladší přípravku, starší přípravku a mužstvo dospělých. Mládežnické oddíly mají celkem 50 hráčů, o které se stará celkem 8 trenérů za nemalé pomoci a podpory rodičů. Příprava mládežnických mužstev probíhá v SKC Ondřejov a v Mirošovicích. Oddíl dospělých se připravuje také v Mirošovicích na víceúčelovém hřišti. Od března, tedy pokud nám to počasí umožní, bychom se všichni přesunuli na fotbalové hřiště v Ondřejově. Krátké shrnutí uplynulé a probíhající sezony a vizí do budoucna je shrnuto trenérem ml. přípravy níže.

Začátkem roku začala nová fotbalová sezona pro hráče mladší přípravy TJ Sokol Ondřejov. V přípravě na jarní část sezony jsme se při pravidelných pátečních trénincích zaměřili na to dětem vytvořit co nejvíce herních situací, abychom v nich vyvolali zapálení a vášně pro hru. Po celou jarní část sezony se pak zaměříme na rozvoj základních herních dovedností jako vedení míče, bránění, rychlé rozhodování a na to nejdůležitější, dát za všech okolností gól. Za pomoci rodičů pak chceme naučit děti samostatnosti a vyvíjet v nich zdravé sebevědomí.

V rámci zimní přípravy jsme se zúčastnili turnaje v Ostředku, kde jsme si mohli vyzkoušet tréninkové aktivity v praxi. Turnaje se účastnilo osm týmů, naši mladí fotbalisté se umístili těsně pod stupni vítězů na krásném čtvrtém místě.

Budeme rádi, když tímto oslovíme i další potencionální hráče. Nábor dětí všech věkových kategorií probíhá celoročně.

Mějte se David Kvapil a Petr Kölbl

Jaro dorazilo do ŠKAMEN

CELÉ DVA ROKY JSME ČEKALI, AŽ BUDEME MOCI
NAPSAT NÁSLEDUJÍCÍ TEXT:

„Srdčně vás a vaše blízké zveme na Velikonoční jarmark...“ Dva roky jsme vás informovali o tom, co plánujeme, v co doufáme a co připravujeme... jen málo z toho se opravdu mohlo uskutečnit. Neradi bychom to zakřikli, ale zdá se, že jsme se všichni konečně dočkali! Popadněte tedy díře, neváhejte a pište:

Dne 9. dubna 2022, tedy týden před Velikonocemi, se v prostorách Sportovně kulturního centra v Ondřejově uskuteční od 9 do 13 hodin Velikonoční jarmark. Od toho posledního uplynuly už celé tři roky,

ale my na něj vzpomínáme moc rádi. Užili jsme si tenkrát zdobení prostoru tělocvičny, přípravu malé Škamna kavárny, vymýšlení a realizaci tvořivých dílen i pečení a přípravu občerstvení. Kromě našich stánků bylo samozřejmě možné si nakoupit u spousty tradičních prodejců a spolu-

pracovníků včetně stánků školní družiny a školního klubu. V to samé doufáme i letos. Budete mít opět možnost si uplést pomlázku, vyrobit si velikonoční dekoraci, nakoupit si u některého ze stánků nebo si prostě jen posedět u kávy a něčeho dobrého. Určitě to bude stát za to!

Další, k čemu se Škamna letos rozhodla připojit, je celostátní akce Uklízíme Česko. Samotného úklidu se ve vybrané dubnové dopoledne zúčastní žáci prvního stupně se svými učitelkami v rámci vyučování za technické podpory ze strany obce a spolku Škamna. Jsme přesvědčeni o tom, že něco takového má skutečně smysl a těší nás, že se můžeme na akci podílet.

Další velká společenská událost se bude konat na konci jara, konkrétně v pátek 27. května. Sportovně kulturní centrum v Ondřejově po dvouleté pauze své prostory otevře tradičnímu školnímu plesu. Program a samotnou náplň tohoto krásného večera už nyní chystají ve spolupráci se Škamny žáci a učitelé deváté třídy a pozadu nezůstávají ani prvňáčci se svými učitelkami. Co přesně si pro nás připravili, se už budeme muset přijít podívat sami. Takže neváhejte, těšíme se na vás!

za Spolek ŠKAMNA Ondřejov
Hana Schwarzová

Spolek ŠKAMNA Ondřejov ve spolupráci se Základní školou bratří Fričů Ondřejov pořádá

v sobotu 9. 4. 2022
od 9 hod. do 13 hod.
v SKC Ondřejov

Těšit se můžete na:
velikonoční dekorace
pletení pomlázek a zdobení vajíček
výrobky dětí ze školní družiny a školního klubu
domácí občerstvení

Vstupné je dobrovolné a bude použito na aktivity spolku zaměřené na podporu dětí a Základní školy bratří Fričů Ondřejov.

**VELIKONOČNÍ
jarmark**

PRIJÍDETE S NÁMI PŘIVÍTAT JARO,
podpořit naše děti a spolek.

Spolek ŠKAMNA Ondřejov
Základní škola bratří Fričů Ondřejov

Kruh přátel hudby v Ondřejově v běhu sezony 2021/2022

16. ledna tohoto roku oslavil Kruh přátel hudby v Ondřejově krásných 22 let od doby svého vzniku. 22 roků, 22 sezon, to je zhruba 130 koncertů klasické hudby, které měli možnost posluchači vyslechnout v prostorách ondřejovského mlýna a areálu ondřejovské hvězdárny. Doba minulé sezony kultury příliš nepřála, o to více jsme vděční, že sezona letošní běží plynule a bez větších omezení. Radost z hudebních setkávání je patrná jak ze strany interpretů, kteří u nás vystupují, tak z reakcí publika, které je velmi vnímavé a dokáže ocenit výjimečný um každého účinkujícího.

V lednu k nám přijela Michaela Koudelková, sólová hráčka na zobcovou flétnu. Úkol měla nelehký, o svém účinkování se dověděla 14 dní před koncertem samotným, kdy svou účast odřekla původně pozvaná cimbalistka Gabriela Tannertová. Připravil v tak krátké době program pro celovečerní koncert a zhostit se této role sólově (bez podpory doprovodu klavíru či jiného nástroje) je výzva i pro velmi zkušené muzikanty.

Michaela dokázala sestavit program natolik poutavý a zhostit se ho s takovou přesvědčivostí, že i subtilnější výraz zobcové flétny zcela vyplnil prostory sálu. Posluchači, jejichž řady prořídly kvůli aktuální síle epidemiologické situace, srdečným potleskem ocenili nejen hudební um interpretky, ale svou pozorností ji zahrnuli i o přestávce koncertu, a po jeho skončení, kdy projevíli zájem o problematiku hry na nejrůznější druhy zobcových fléten, které měla Michaela s sebou.

Zeptala jsem se Michaely na pár otázek, které zřejmě dostává od svých posluchačů nejčastěji:

Zobcová flétna jako sólový nástroj není záležitost zcela obvyklá v předstávách široké veřejnosti. Většinou je brán jako „přípravný“ nástroj pro jiný dechový instrument. Jaký byl hlavní impuls k tomu, že jste se začala hře na zobcovou flétnu věnovat do hloubky a kam vedly vaše studijní kroky?

Musím říct, že jsem od malička zobcovou flétnu jako přípravný nástroj nikdy nevnímala a neměla jsem ani tendence hrát na jiný dechový nástroj. Tento nástroj mi zkrátka učaroval! Nejdříve jsem se věnovala zobcové flétně na ZUŠ a následující studijní kroky postupně přirozeně vyplynuly z mé touhy zdokonalovat se ve hře na tento nástroj. Nejprve to tedy bylo studium na konzervatoři v Brně, následně na Akademii Muzycznej w Krakowie, poté doktorské studium na JAMU v Brně a nyní jsem posluchačkou Hochschule für Musik und Theater in Hamburg v rámci postgraduálního studia Konzertexamen.

Na kontě máte řadu úspěchů a soutěžních ocenění. Kterého si ceníte nejvíce a proč?

Je těžké vybrat konkrétní ocenění, protože s každou soutěžní přehlídkou se pojí určité vzpomínky, příběhy a každá mě v určitém ohledu ovlivnila. Možná bych zmínila poslední dvě soutěže, a to z toho důvodu, že

celková atmosféra a přijetí publika a poroty nepůsobilo jako soutěž, ale byly to spíše koncerty v přátelském duchu. V roce 2019 to byla Tel Aviv Recorder Competition v Izraeli, kde jsem byla oceněna první cenou a v roce 2018 finále Kaleidoscope Vocal and Instrumental Competition v Santa Monice v USA, kam jsem byla vybrána mezi 6 finalistů z celkové počtu 2 000 z 88 zemí světa.

Kolik fléten doma máte, jak se od sebe liší a máte nějakou sobě nejmilejší, příp. proč?

Nedávno jsem je náhodou počítala a celkově mám doma 26 nástrojů. Liší se jak svou velikostí (sopranová, altová, tenorová, etc.), tak laděním (465 Hz, 440 Hz, 415 Hz, 392 Hz) nebo druhem podle období (renesanční, barokní, moderní). Myslím, že nedokážu vybrat svou nejmilejší, protože jsou mi svým zvukem tak blízké všechny! Každá je odlišná a jedinečná, každá se v různých podmínkách chová různě, a proto je budu poznávat snad celý život.

Moc Michaela děkujeme za její vstřícnost a ojedinělý zážitek, který nám svým interpretačním uměním zprostředkovala. V probíhající sezoně máme před sebou ještě mnoho atraktivní hudby, budeme se těšit na setkání na některém z našich koncertů.

Za tým KPH Kamila Motková

Kulturní okénko nejen z Ondřejova

Ráda bych čtenáře na tomto místě seznamovala se zajímavými kulturními akcemi, které jsou mimo region Ondřejov. V této rubrice budou prezentována divadelní představení, knihy a hudba a koncerty.

Divadlo ABC hraje zajímavou hru s názvem „Dynastie Havlů“. Hlavní roli ztvárnil herec Martin Donutil. Hra je zaměřena na historii rodiny Havlů, která ovlivňovala naše kulturní dění již za první republiky. Martin Donutil si vyzkoušel mnohovrstevnatou roli, kde si mohl vyzkoušet mnoho různých hereckých pozic. Kdo by čekal širší rodinný záběr, jako je historie Vavřečků, tak ať se raději připraví, že o téhle rodové větvi Václava Havla padne jen zmínka, a kdo by čekal detailnější vliv žen na Václava Havla, tak ať se také připraví, že je tato část vynechána. Hra seznámí diváky s trpkým údělem Miloše Havla, jenž provozoval Barrandovské

ateliéry, s životem rodiny Havlů v době okupace a po roce 1948.

Co se knih týče, začala bych asi knihou „Ptačí sněm“, kterou ilustroval Petr Sís. Petr Sís je vynikající a uznávaný ilustrátor a kdo by čekal knihu plnou slov a vět, tak se nedomá. Je to kniha především ilustrovaná a je určena jak pro velké, tak i pro malé čtenáře. Má hluboký odkaz, neboť vychází z perského eposu z 12. století. Má velký duchovní přesah, kdy víra a naděje se snoubí s bolestí a nejistotou. V dnešní době, kdy jistoty pozbýváme, tato kniha člověka naplní nadějí, která je pro všechny po celá staletí tak důležitá.

Romana Brilová

MLADÍ HASIČI – ohlédnutí za rokem 2021

Rok se s rokem sešel a ten loňský už byl o něco přívětivější pro sportovní kroužky a volnočasové aktivity nejen u našich mladých hasičů. Po jarní uzávěře jsme začali praktikovat venkovní využití a připravovali jsme v chladnějších dnech procházky kolem vesnice spojené s plněním úkolů – např. vázání uzlů na čemkoliv, stezka za pokladem, sběr odpadků na místních cestách apod.

Veškeré soutěže v prvním pololetí loňského roku byly zrušeny až na jednu, která se konala v Kostelci nad Černými Lesy, tzv. Kostecký železný hasič, a té jsme se zúčastnili v kategoriích mladších a starších žáků. Železný hasič, tzv. železnák, obsahuje zátěžové disciplíny, které musí v co nejkratším čase a bez trestných bodů děti absolvovat. Soutěž obsahuje např. přelézání bariéry, běh s plnými kanystry, motání hadice, úder kladivem do hammer boxu a jiné. Provést jednotlivý úkon není zas tak složité, ale v běhu a při splnění všech disciplín to není lehké. Soutěže se účastnili hasiči od věku 6-ti let v kategorii mladší (Bára, Anička a Matěj Preislerovi, Honzík Chadima a Eliáš s Klárkou Grulichovi) a v kategorii starší to byl jeden hasič – Milan Chadima. Protože děti celý rok nikde nesoutěžily, bylo to velmi znát na nervozitě před startem, ale vše nakonec zvládly perfektně a umístily se na předních místech v jednotlivých kategoriích. Nakonec proběhl závod dospělých, kteří bez jakéhokoliv tréninku (!) vyběhli na soutěžní dráhu. Za muže se účastnil Tomáš Grulich a ženy zastoupila Denisa Chadimová. Po doběhnutí usoudili, že děvka to opravdu nemají lehké.

Po letních prázdninách jsme začali hned od září trénovat a přibylí nám další členové. Celkem máme v tomto roce 21 aktivních mladých členů v různých věkových skupinách. Hned v září se konala naše soutěž – Třemblatský orienták. Naši hasičárnu navštívilo kolem 70 dětí z různých okolních sborů. Tato soutěž už se stala naší tradicí a jsme rádi, že počet soutěžících se neustále zvyšuje. Naše družstva se umístila v kategorii mladší na 3. a 4. místě, příprava (nejmenší děti od cca 4 let) se umístila na krásném 1. místě. Hned začátkem října jsme se s jednou hlídkou mladších hasičů zúčastnili podzimního kola Plamene v ZPV – závodu požární všestrannosti v Tehovci. Tato soutěž Plamen je celoroční, nejsou vyhodnocována jednotlivá kola, ale výsledky jsou až po jarní soutěži úroků a štafet.

Koncem října jsme se díky místnímu profesionálnímu hasiči Standovi Pácovi dostali na exkurzi Pražské hasičské stanice. Děti si prolezly všechna auta, vyzkoušely zásahové oděvy a sjely si několikrát po tyči. Naštěstí nebyl v době naší návštěvy žádný výjezd, takže se nám Standa věnoval po celou dobu a mnohdy ani nestačil odpovídat na dětské dotazy.

Před Vánoci jsme uskutečnili další „mimohasičskou akci“, a to keramické dílny. Paní Pudíková z Turkovic byla tak ochotná, že nám veškerý svůj materiál přivezla do hasičárny a věnovala se dětem po celou dobu, kdy tvořily z hlíny. Jejich výtvořky jim po vypálení přivezla.

V rámci našich čtvrtěčních schůzek jsme se také zúčastnili okresního kola soutěže „Požární ochrana očima dětí“, kdy jejich nejlepší obrázky s hasičskou tematikou byly zaslány na okres a tam vyberou, zda se jim povedly či ne. V loňském roce se jim obrázky opravdu líbily, obdrželi jsme 2x 1. místo a 1x 2. místo v jednotlivých kategoriích. Děti byly mile překvapeny, když obdržely velké tašky s dárky. V letošním roce máme připraveno mnoho aktivit nejen v rámci hasičů, ale i mimo ně. Aktuálně je v plánu další kolo soutěže „Požární ochrana očima dětí 2022“ a složení zkoušek odborné způsobilosti, tzv. „odborek“.

Na závěr bych si moc přála, aby nám v letošním roce vyšly všechny soutěže, všechny plánované akce a abychom tento rok přežili všichni ve zdraví a zažili spolu spoustu krásných zážitků.

Kateřina Preislerová

Zprávy z turkovické hasičárny

Zima nám utekla jako voda a v těchto dnech se už všichni těšíme na první jarní dny. I přesto mi dovolu,te, abych se ohlédl za letošní zimu, která utekla doslova jako voda. Společně jsme rozsvítili vánoční stromek na první adventní neděli, týden před Vánocemi jste si na hasičárnu přišli pro Betlémské světlo. Popřáli jsme si příjemné svátky a než jsme se nadáli, byl tu Nový rok a s ním i spousta práce.

Ještě před vánočními svátky jsme přijali novou výzvu, která měla přesah až do roku 2022. Krizový štáb Hasičského záchranného sboru Středočeského kraje nás požádal o vytvoření odřadu v počtu 2 hasičů a vyslal nás k poskytnutí pomoci při zvládnutí pandemie COVID-19 do nemocnice v Kutné Hoře. Od 23. 12. 2021 až do 6. 2. 2022 jsme do tohoto středočeského okresního města vyjeli celkem 18x a odpracovali přes 350 hodin bez nároku na odměnu, a to v osmi a 12hodinových směnách na odděleních COVID, interna a LDN. Hlavní náplní naší práce byla pomoc zdravotníkům při ošetřování pacientů, transport pacientů na vyšetření, transport odebraných vzorků do laboratoře, pomoc při rozdělávání stravy, péče o pořádek a čistotu na oddělení a další pomocné práce. Přestože jsme dosud s pracemi v lůžkových odděleních neměli žádné zkušenosti, dokázali jsme se rychle adaptovat na nové prostředí. Pomohl nám k tomu vstřícný přístup všech zaměstnanců v nemocnici. Nejnáročnější pro nás bylo skloubení našich civilních pracovních závazků s tímto mimořádným nasazením. Prakticky jsme tak obětovali veškeré volno o vánočních svátcích a na přelomu ledna a února jsme po 4 týdny nevěděli, co je to den volna.

Intenzivně probíhá stěhování budovy požární zbrojnice do náhradních prostor. Nechceme všechno nechat na poslední chvíli, a proto již nyní, s výrazným předstihem, pracujeme na tomto úkolu. Do 15. března bychom chtěli mít zbrojnici kompletně vystěhovanou, zůstat by v ní měly pouze zásahové automobily do doby předání zhotoviteli stavby. Potom i vozidla na výjezdu budou vyjíždět z dočasných garáží.

Každý týden v neděli odpoledne dostávají prostor naše nejmenší naděje. V ondrejovské tělocvičně SKC se připravují na své první jarní závody v hasičských disciplínách. Trénujeme běhání přes překážky,

štafety dvojic, disciplíny CTIF a dokonce i požární útok. Sami jsme překvapeni, jak jsou děti šikovné a jaké dělají před našima očima pokroky. I přes nejrůznější karanténní opatření, epidemii neštovic ve školce, jarní prázdniny a pobyt na horách se nám daří pravidelně se scházet a posouvat své dovednosti o kus dál. Protiepidemická opatření nebereme na lehkou váhu, naši trenéři jsou plně očkovaní a pravidelně se testují, rodiče nám významně pomáhají tím, že své děti s příznaky nachlazení či nařízenou karanténou nechávají raději doma. I to jsou důvody, které umožňují bezproblémový chod našeho kroužku.

Samozřejmostí je naše bdělost a připravenost 24 hodin denně vyjet na výzvu Hasičského záchranného sboru k zásahu. Během zimních měsíců jsme takto vyjžděli už 4x, k požáru, k technické pomoci, jednou se jednalo o planý poplach a jednou jsme prořezávali místní komunikaci od spadlých stromů po orkánu Nadia.

Josef Brabec, velitel

Turistická informační centra v Ladově kraji

Dotazník – únor 2022

1. V mikroregionu Ladův kraj (25 obcí) je 6 infocenter, je to podle vás dostačující počet?

Ano Ne

2. Ve které obci Ladova kraje vám infocentrum chybí? (Můžete vybrat více možností z nabídky)

☐ Čestlice	☐ Nupaky
☐ Černé Voděrady	☐ Ondřejov
☐ Hrusice	☐ Struhařov
☐ Jevany	☐ Světlá
☐ Kaliště	☐ Svojetice
☐ Klokočná	☐ Tehov
☐ Kostelec u Křížků	☐ Tehovec
☐ Kunice	☐ Všestary
☐ Louňovice	☐ Zvánovice
☐ Mirošovice	☐ v žádné

3. Proč se rozhodnete navštívit infocentrum?

(Vyberte libovolný počet odpovědí)

- Získání tipu na výlet, turistika, cyklistika, rodinné výlety s atrakcemi pro děti
- Získání informace o kulturních či sportovních akcích
- Doporučení ubytování, stravování, aj.
- Zakoupení mapy města a okolí
- Zakoupení publikace o obci
- Zakoupení suvenýru
- Zakoupení lístků na dopravu
- Zakoupení lístků na akci, koncert, divadlo, aj.
- Jiné:

4. Které informační centrum je vám nejbližší?

(Vyberte pouze jednu možnost)

- Infocentrum Říčany
- Infocentrum Mnichovice
- Infocentrum Velké Popovice
- Infocentrum Senohraby
- Infocentrum Kamenice
- Infocentrum Mukařov

5. Je toto informační centrum zvenku dostatečně označené?

Ano Ne Nevím

6. Vyhovuje vám otevírací doba tohoto infocentra?

Ano Ne Nevím

7. Je v tomto informačním centru dostatečná šířka sortimentu?

Ano Ne Nevím

8. Je v tomto informačním centru dostatečná nabídka propagačních materiálů?

Ano Ne Nevím

9. Jste spokojeni s přístupem zaměstnanců?

Ano Ne Nevím

10. Jste spokojeni s poskytovanými informacemi v tomto informačním centru?

Ano Ne Nevím

11. Jaká služba vám v tomto informačním centru chybí?

(Vyberte libovolný počet odpovědí)

- Získání tipu na výlet, turistika, cyklistika, rodinné výlety s atrakcemi pro děti
- Získání informace o kulturních či sportovních akcích
- Doporučení ubytování, stravování, aj.
- Zakoupení mapy města a okolí
- Sortiment publikací o obci/regionu
- Zakoupení suvenýrů
- Zakoupení lístků na dopravu
- Zakoupení lístků na akci, koncert, divadlo, aj.
- Akce pro rodiny s dětmi pořádané IC
- Dětský koutek
- Jiné:

Prostor pro vaše další náměty a postřehy k tomuto tématu:

Jak dotazník vyplnit a odevzdat? Elektronicky – načtěte QR kód, osobně písemně – v TIC nebo v obecním zpravodaji, na některých obecních podatelkách. Lze i vyfotit a poslat na e-mail akce.laduv-kraj@laduv-kraj.cz nebo na Ladův kraj, Masarykovo nám. 83, 251 01 Říčany. **Velmi děkujeme!**

Turistická informační centra

Co vše se skrývá za znakem zeleného „íčka“, jaké informace, služby a sortiment?

Možná se divíte, proč se ptáme. Chceme, aby se službami a vybavením v TIC byli spokojeni, jak jejich zaměstnanci, tak i vy. Rozhodli jsme se proto letos věnovat infocentrům více pozornosti. Zeptáme se jich, jak se jim pracuje, co jim chybí a budeme sondovat i u vás – veřejnosti, zda je využíváte a jak. Velmi nám pomůže, když vyplníte náš dotazník, jde to jednoduše elektronicky, načtením QR kódu do vašeho mobilu, můžete vyplnit přiložený dotazník a donést přímo do TIC nebo poslat na DSO Ladův kraj, Masarykovo nám. 83, 251 01 Říčany či vyfotit a poslat mailem na akce.laduv-kraj@laduv-kraj.cz. Uzávěrka je 15. března. Předem vám všem děkujeme za pomoc a za vaše názory. Kdo uvede v dotazníku své jméno, e-mail či telefon, může navíc v losování získat naše „ladovské tričko“.

Ať je vám i v únoru v Ladově kraji dobře!

Hanka Bolcková, www.laduv-kraj.cz

LADŮV
KRAJ

ČISTÝ LADŮV KRAJ

Srdečně Vás zveme na jarní úklidy obcí a okolí.

Akce se koná v rámci celorepublikového projektu
„Uklidme Česko“ vyhlášeném na sobotu **2. dubna 2022**.
Úklidy v jednotlivých obcích mohou probíhat i v jiných termínech.

Přesné termíny a více informací naleznete na veřejných deskách
svých OÚ, na obecních webech a dalších informačních kanálech obcí.

www.laduv-kraj.cz a www.uklidmecesko.cz

Partneři:

Marius Pedersen

FCC Environment
A.S.A.

Pracovniochrana.cz
ochranné pracovní pomůcky

ELEONORA SVOBODNÁ PANÍ GAYER Z EHRENBERGU A JEJÍ ROD

V tomto roce si připomeneme 190. výročí narození operní pěvkyně Eleonory svobodné paní Gayer z Ehrenbergu, zvané „český slavík“. O pěvecké dráze Eleonory bylo již dosti napsáno, ale o jejím rodu velmi málo. V Národním archivu dochovaný rodokmen Gayerů z Ehrenbergu sestavil genealog Jan Václav hrabě Dobřenský z Dobřenic (*1841, † 1919) a další členy rodu nacházíme v pozdější době v různých oborových Schematismech.

Prvním připomínaným z rodu je Antonín František Gayer z Ehrenbergu († 31. 12. 1767 Praha – Staré Město), měšťan na Starém Městě pražském a lékárník, povýšený do šlechtického stavu v roce 1764 s predikátem „z Ehrenbergu“. Byl ženat s Annou Lhotskou († 2. 2. 1790 Praha – Staré Město) a měli spolu tři dcery Marii Annu, Johanu, Rosinu a dva syny Jana Aloise a Ludvíka.

Jan Alois († 8. 3. 1818 Vídeň) se stal dvorním radou ve Vídni a byl v roce 1818 povýšen do stavu svobodných pánů (baron) a také se stal rytířem uherského řádu sv. Štěpána (Orden des Heiligen Stephan). Jeho manželkou byla Eleonora Oppelt von Werthenfeld (sňatek 18. 2. 1768 Praha – Staré Město) a porodila mu pět dcer Marii Annu Eleonoru, Klaudii Dorotu, Alžbětu Josefu, Barboru Josefu, Magdalenu († 30. 6. 1872 Praha – Nové Město, pohřbena Praha – Olšany), provdanou za Karla rytíře Harasovského z Harasova, a 3 syny Josefa Daniela, Jana Daniela († 1833) a Karla († 1847). Rod se rozdělil na dvě větve, první Jana Daniela a druhá Karla.

Z první větve Jan Daniel († 1833) vlastnil malý selský statek v Modré Hůrce u Českých Budějovic. Byl dvakrát ženat, poprvé s Josefou Arnoštkou von Steineg († asi 1814) a podruhé s Marií Schiman, dcerou panského baštyře ve Bzí. S první manželkou měl dva syny Viléma a Karla, s druhou manželkou měl syna Jana (*1831) a dceru Eleonoru (*1832), budoucí operní pěvkyni. Syn z druhého manželství Jan (*30. 3. 1831 Modrá Hůrka) byl soudním úředníkem a podvčetně ženat, poprvé s Eleonorou Vostrou (sňatek 24. 6. 1855 Tábor, † 26. 5. 1870 Votice), podruhé s Karolínou Konrádovou (sňatek 5. 2. 1871 Votice), dcerou hospodářského inspektora ve Voticích. Jeho prvorozený syn Vilém († 13. 10. 1893 Dobříš, pohřben Dobříš) byl hospodářským správcem na panství knížat Colloredo-Mansfeld v Dobříši a byl dvakrát ženat. Poprvé s Marií Kučerovou a po-

druhé s Johanou Popperovou, dcerou ředitele dobříšského panství Josefa Poppera. S první manželkou Marií měl dceru Johanu a syna Jana (*1837), který se oženil s Marií Titz a měli spolu dva syny Jana a Evžena a čtyři dcery Marii Aloisii (*1874), Jiřinu, Andělu a Vilmu. S druhou manželkou Johanou Popperovou měl dvě dcery Vilemínu a Emilii a syna Benjamína. Benjamin (*8. 6. 1850 Obořiště) byl důlním úředníkem v Petrosani v Sedmíhradsku a byl ženat s Marií Apostol.

Dcera Jana Daniela († 1833) Eleonora se narodila 1. 11. 1832 v Modré Hůrce č. 14 v prostém venkovském stavení. Co chudá šlechtička byla po pět let na stipendium ve škole v klášteře Uršulinek v Praze, kde také hrála ve školním divadle. V roce 1847 ji teta, velká milovnice divadla odvezla k sobě do Vídně. Teta Magdalena ovdovělá Harasovská z Harasova († 1872) poznala její velké hudební nadání se slibným jasným hlasem a prosadila, aby se Eleonora plně věnovala hudbě. Eleonora poté studovala na Pražské konzervatoři hudby a byla žačkou Giovannioho Battisty Gordigianioho (1795–1871). Poprvé vystoupila 3. 8. 1854 v titulní roli Donizettiho Lucie z Lammermooru ve Stavovském divadle v Praze. Poté působila v divadle ve Štětíně, v Hamburku, v Lipsku, v Drážďanech, ve Stuttgartu, v Kasselu, v Mannheimu, v Darmstadtu a v Mnichově. Po šesti letech se vrátila zpátky do Čech do Prahy. Od roku 1861 působila v souboru Stavovského divadla a od roku 1863 v Prozatímním a poté v Národním divadle. Při premiéře Smetanovy Prodané nevěsty 30. 5. 1866 zpívala roli Mařenky a obecenstvo ji zahrnuje projevy chvály a náklonnosti. S Národním divadlem se rozloučila rolí Leonory ve Verdiho Troubadouru 29. 4. 1885. V roce 1909 při příležitosti pětisté reprízy Prodané nevěsty byla jmenována spolu s Emou Destinovou čestným členem Národního divadla. Po léta sdílela společnou domácnost se svým přítelem Janem Nepomukem

Maýrem (1818–1888), ředitelem Národního divadla. Ve stáří žila ve své vilce v Ondřejově se svými vzpomínkami a svou neteří Marií Aloisí (*29. 8. 1874 Praha), později provdanou za Leopolda Adolfa rytíře Mayera z Mayersbachu († 24. 8. 1932 Cheb, pohřben v Ondřejově). Velmi málo se stýkala s lidmi a až na pár výjimek neměla své žáky. Zemřela 30. srpna 1912 v Ondřejově a je pohřbena na tamním hřbitově. Bohuslav Kalenský (1867–1913), hudební kritik, napsal v nekrologu v hudebních listech Dalibor: *„Pamětníci neomezeně chválili její skřivánčí, lehký, jasný, zvučný a objemný hlas, překonávající ve stálém úsilí o umělecký pokrok a sebezdokonalení všechny obtíže zdobeného zpěvu s hravostí a bezpečností podivuhodnou.“* Z druhé větve rodu byl Karel († 1847) ženat s Alžbětou Holíkovou (sňatek 18. 1. 1811 České Budějovice) a byl hospodářským správcem schwarzenberského panství Bzí u Českých Budějovic. Měl čtyři syny Adolfa Jana (*1811), Eduarda Josefa († 1813), Eduarda Martina (*1815) a Karla. Eduard Martin (*3. 1. 1815 Český Krumlov, † 31. 8. 1903 Praha) byl c. k. místodržitelským radou, Adolf Jan (*15. 2. 1811 Český Krumlov, † 1866) byl hospodářským správcem velkostatku knížat Lobkoviců v Novém Sedle nad Bílinou. Z jeho pera pochází spisek „Zur Düngerfrage (česky „O hnojení“), který by si měli přečíst dnešní zemědělci. Za manželku měl Otýlii Aloisii Schmidt. S ní měl čtyři syny Karla, Adolfa, Eduarda, Augusta a dvě dcery Otýlii a Malvínu (*15. 11. 1863 Nové Sedlo nad Bílinou). Z nich Karel byl lesmistrem v Žabnici ve Slezsku, Adolf († 1922) byl v roce 1911 jmenován c. k. polním podmaršálkem a v roce 1913 se stal rytířem Leopoldova řádu (Leopold Orden) a August byl lesním adjunktem v Opočně. Je pravděpodobné, že potomci rodu svobodných pánů Gayer z Ehrenbergu stále žijí v některé zemi bývalé rakousko-uherské monarchie dodnes.

Naděžda Vlnasová

Čtení na pokračování – II. část

MŮJ OTEC „SKALNÍ ONDŘEJOVÁK JAN ŠAFRA“

„Svatba mých rodičů“

...pak se najednou z hlubin propasti času objevila další svatební fotografie, zapomenutá v pozůstalosti Jindry Vomáčky, tátova velkého kámoše. Dokonce na ní bylo napsáno věnování od mé maminky. V zadní řadě stojí zprava bratr nevěsty Josef Kult v uniformě s vyznamenáními z bojů proti banderovcům, Jindra Vomáčka jako ženichův svědek, čahoun uprostřed otec nevěsty Josef Kult st., neznámá žena, zřejmě svědkyně nevěsty) a v tu chvíli neznámý pán, krátce nato identifikovaný jako hostinský Josef Vávra z Ondřejova. To tedy byla záhada, jak se v Teplicích ocitl ondřejovský hostinský. Jenže historicko-badatelské události nabraly rychlý spád. V pozůstalosti po Josefu Vávrovi st. objevila jeho rodina krátce nato vlastnoručně psané zápisky. Josef Vávra st. nebyl jen hostinský, ale také harmonikář. Ty jeho zápisky jsou sice jen tak narychlo dělané poznámky, ale bez pravopisných chyb a psané se znalostí základů jazyka českého (mě, mne, mi... – tenkrát lid obecný češtinu ovládal lépe než dnešní maturanti). A hlavně z toho vyplynulo: otcův kumpán Jindra Vomáčka nepřenese přes srdce, že otec nemá svatbu v Ondřejově. Dejme tedy slovo panu Josefu Vávrovi a jeho kouzelnému vypravování o tom, jak se to všechno seběhlo (přeji příjemnou zábavu, ručím za to, že jen škarohlídi se nebudou smát):

Z vyprávění Josefa Vávry (doslovný přepis):

„Budu vám vyprávět, kam mne zavedla „Ta naše písnička česká“. Jindra Vomáčka se mnou vyjednal, že půjdu jeho kamarádovi Janu Šafrovi, také Ondřejovákovi, hrát a zpívat na jeho svatbu prý do Měcholup. Bylo nějakou dobu po převratu a já si vyjel – bylo to v sobotu – s harmoničkou jen tak v sáčku autobusem do Měcholup. Dojeli jsme do Měcholup, ale nevystoupili jsme. Vomáčka nic neříkal, dojeli jsme do Prahy a v Praze (nečitelné slovo) na nádraží.

Ptám se: „Kam to?“

„Do Teplic. Ta svatba je v Teplicích a ne v Měcholupech.“

A já doma řekl, že jedu do Měcholup a ustrojil jsem se jen tak lehce. Zatím začalo lehce sněžit. Jindra Vomáčka mi cestou vysvětlil, že to má být pro Jendu Šafru milé překvapení. Dojeli jsme do Teplic, z nádraží jsme jeli autodrožkou do Lázeňské ulice a Jindra šel hledat, kde Šafra bydlí. Zapomněl číslo. Náhodou však zastavil právě před bytem, a (Šafra) mne oknem zahlédl a hned mne zavedl do bytu mezi hosty jako pozdrav svého domova. Když se Jindra doptal, u auta mne nenašel a byl celý divý, kam jsem se ztratil. Pak mne našel u Šafry a překvapen byl on.

Svatba byla hlučná, veselá, zpívali jsme a hodovali asi dva dny. Pak si mne hosté půjčovali (každý měl nějaké to auto) a já s písničkami jsem se stěhoval z obce do obce. Přes Třebenice, Třebušín u Litoměřic až do Lán.“

V Ondřejově však byl poplach, co že se nevracím. Naši telefonovali na SNB do Měcholup, zda jsem tam byl na svatbě, která byla v sobotu. Bylo odpověděno, že v poslední době tam vůbec žádná svatba nebyla.

Byl snad Vávra unesen? Nastal rozruch – dohady. A všemu jsem udělal konec, když

ve čtvrtek jsem se vybalil s harmoničkou z autobusu. Kdekdo ke mně běžel. Pozdravil jsem je písničkou:

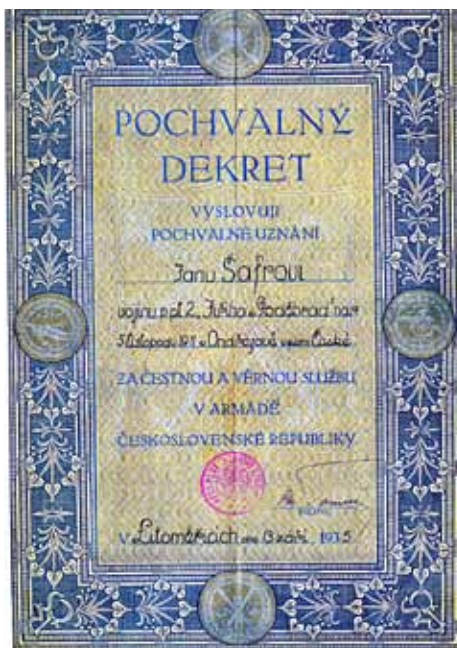
„Dej Vám Pámbuh zdraví, v Ondřejovském kraji...“ a šel jsem se prospat.

Tolik pan Vávra. Zbývá jen dodat pro nepamětníky, že SNB byla poválečná policie (Sbor národní bezpečnosti), připomenout, že v tom sáčku pan Vávra putoval v únoru (!) a že ve zmíněném Třebušíně u Litoměřic se usadila po válce rodina Harvillova z Ondřejova, jak lze snadno zjistit nahlédnutím do digitalizované ondřejovské kroniky. A pan Harvilla, řezník, byl dalším z přátel mého otce, takže zřejmě byl i na té svatbě a pana Vávru pro sebe „unesl“.

Pozn. redakce: text v plném znění byl publikován na facebookových stránkách „Ondřejov žije“

S náboženstvím měl Jan neustálé problémy. Nakonec už ani nevěděl, o čem je řeč. Údajně prý vždy pan katecheta vešel do třídy, prohlásil: „Šafra, ven!“ a pak se teprve všichni modlili. Asi tomu tak opravdu bylo, neboť jeho vztah k náboženství byl velmi vlažný, i když velmi dbal, aby se, byť jen náhodou, nedotkl něčího náboženského cítění. To bylo mimo působnost jeho legráček. Ale do kostela vstoupil jen v případech společenské nutnosti, nikdy z vlastní potřeby. V tom byl zřejmě výjimkou mezi svými sourozenci. Rozhodně však nebyl nevěřící.

Docela rád vzpomínal na vojnu. Sloužil prezenčně v Litoměřicích v letech 1933–1935. Mimořádné „cvičení ve zbrani“ absolvoval v pohraničí koncem jara 1938. Vyprávěl, jak tam už atmosféra houstla. Před kasárnami vyřvávali a hajlovali henleinovci v různých krojích a stejnokrojích. Českoslovenští vojáci žádali velení, aby je na ně pustili třeba bez zbraní, že ty henleinovce srovnají jen pomocí opasek, jako při nějaké hospodské rvačce, a bude klid. Jenže velení „stáhlo ocas“, že nesmějí Sudeťáky provokovat, a zakázali vojákům opustit kasárna. Henleinovcům pak pochopitelně rostlo sebevědomí. Po „cvičení“ ještě téhož roku na podzim konal otec „výjimečnou

činnou službu v době mobilizace“ (tak se tomu říkalo, doklad se zachoval), jenže pak přišel „Mnichov“ a vojáci šli zase domů. Respekt k armádě si otec ale udržel celý život. Říkal, že vojna byla „mlyn na chlapy“, a že sedlák by ani nedal dceru někomu, kdo nebyl na vojně.

Ačkoliv jej všichni pamatují jako srandistu a pracanta, asi méně je známo, že rád četl a měl velmi široký rozhled. Nejen, že pravidelně četl noviny, ale přečetl i celý Brehmův Život zvířat a všechny cestopisy Hanzelky a Zikmunda. Schovával přede mnou pronásledovanou legionářskou literaturu (pochopitelně jsem ji vyslídil a četl s ním, aby to však nevěděl). Víceméně pravidelně poslouchal zahraniční vysílání BBC pro Československo a byla-li příležitost, i Svobodnou Evropu (kvůli rušení byla slyšet jenom někdy a někde). Na komunisty nadával, hlavně však kvůli jejich způsobu hospodaření. Říkával: „Ti pitomci si myslí, že bohatství vzniká tak, že se stokoruna přesune z jedné kapsy do druhé“.

Pokud někdy použil slovo „soudruh“, tak jenom ve vtipu nebo jako nadávku. Ptal-li se ho někdo v zaměstnání, jestli neví, kde je (třeba) soudruh Jahoda, odpověděl: „Tady žádný soudruh Jahoda není. Kdyby vám stačil pan Jahoda, tak ten stojí tamhle.“ Na komunistickém režimu však velice oceňoval, že je dostatek práce, celý život měl strach, že by práce opět nemusela být. (Několik propouštěcích listů „pro nedostatek práce“ z doby velké hospodářské krize se zachovalo.) Otcí bylo jedno, kolik se za práci platí, hlavně, aby byla. Bývaly potom doby, kdy šel do práce v pondělí ráno a vrátil se v úterý večer. Pak šel ve středu ráno a vrátil se ve čtvrtek večer. Na páteční směnu šel normálně. V noci na úterý a na čtvrtek spal jen 4 hodiny „pod ponkem“ (jeho vlastní tvrzení). Pro zajímavost jednou v prosinci spočítal přesčasové hodiny a vyšlo mu, že by do konce května mohl být doma na náhradním volnu. To byly doby, které pamětníkům asi připomenou termíny „šturmovat“ a „honit plán“, dnes už to mladým nic neříká.

S náhradním volnem také občas dokázal laškovat. Svě manželce (mé mamince) s ledačím doma pomáhal, také s velkým prádlem. Jednou se domluvili, že oba přijdou dříve z práce a budou prát. Podle dohody přišla mamka domů (musela si vyjednat napracování) a co neviděla – prádlo bylo pověšeno na šňůrách. Otec se tajně vrátil domů, vypral, pověsil prádlo a zmizel na dalších 24 hodin do zaměstnání.

Šafa Jan asi 1964
s Mílovým kolem

Velkým obřadem byl den „svatého Berouše“. Otec, kromě menšího kapesného, odevzdával mamince všechny peníze. Ale musela je najít. Vždycky tvrdil, že výplata nebyla, že byla žloutenka v bance a že někdo přepadl účetní (to se v ČKD skutečně stalo), a tak podobně – vymyslel nepřeberné množství výmluv, žádná se za celá ta léta neopakovala. Výplata byla schována pod čepicí, pod podšívku v aktovce, v botě, v kastrůlku od oběda (nosil si obědy z domova), schoval ji do poštovní schránky, vložil do novin,.... Zkrátka skončilo to vždycky osobní prohlídkou a bývalo u toho u nás dost veselo.

Jako asi každý správný Šafa měl vždy něco našetřeno bokem, ale nikdo nesměl vědět kolik. Tak například několik let schovával vkladní knížku za sprchovým koutem, byla zabalená v hrubém papíru, přepásaná křížem měděnými pásky a zaletovaná.

Vzpomínám v té souvislosti na to, jak nás s bratrem zvykal na peníze. I když se doma hodně šetřilo, pravou bídu jsme nikdy nepoznali. Když jsem jel se školou v 8. třídě na hory (to byl r. 1962), vnuťtil mi 200 korun, což byly v té době velké peníze. Já se bránil, ale on prohlásil: „To nemáš na útratu. To máš, kdybys rozbil okno nebo se ztratil, aby ses dostal domů. Nevíš, co se může všechno stát a s penězi je každý problém menší. Potom mi ty peníze vrátíš!“ Když jsem se vrátil z hor, zase jsem mu peníze odevzdal. Tak jsem si zvykl peníze mít a nepoužít je,

bratr byl na tom, myslím, stejně. (Ten ve spořitelně nikdy nebyl, peníze si schovával u maminky).

Otcovy životní zásady i rady do života byly jednoduché a přímočaré. Jen namátkou uvádím:

- *Chlap může páchat cokoliv, ale musí uživit rodinu.*
- *Nekuř, je to svinstvo, radši si kup čokoládu. (S mou manželkou jsme to za svobodna schválně zkusili. Každý den jsme utratili 5 korun za čokoládu. Za týden jsme se na ni nemohli ani podívat! A bylo po utrácení.)*
- *Jestli se nechceš pořádně učit, tak se na to vykašli a jdi něco pořádného dělat. Učíš se pro sebe a ne kvůli mně.*
- *Chlap, který nadává na práci, kterou dělá, není chlap – když ho to nebaví, ať jde dělat něco jiného.*
- *Ženský? To je příroda, s tím nic nenaděláš. Ale co si sám vybereš, s tím se budeš taky sám rozčilovat.*

Nikdy si nedělal legraci na účet někoho jiného, většinou sám ze sebe. Opravdu mu stačilo, když mu někdo „spolkl“ nějaký nesmysl. Kdysi k nám v Praze chodila jistá paní S., velice hodná, ale poněkud pomalejšího myšlení. Bavila se s maminkou, otec něco kutil. A paní S. si postěžovala na nějaké problémy s pěstováním fíkusů. Otec, do té doby mlčící, vážným hlasem prohlásil: „Nojo, je to problém. Taky jsme měli fíkus. Krásnej...“

Maminka vyvalila oči, já ztuhl, nikdy jsme žádný fíkus neměli. A táta vážně pokračoval: „Nojo, ale zvadnul nám. Oni fíkusy nesnášejí, když se lidi v rodině hádají,“ a věnoval se dál své práci. Ještě po mnoha letech vidím ty nešťastné oči paní S., která vůbec nevěděla, na čem je. Maminka sice po chvíli vyprskla smíchy (smála se ráda a otec jí k tomu dával dost příležitostí), takže ona paní nakonec pochopila, že to byl (asi) vtip. Co jí ovšem muselo vrtat v hlavě, byl ledově vážný, až nedbalý tón hlasu, jímž to bylo všechno proneseno. Otcí se pak radši vyhýbala, tušila, že na jeho nápady duševně nestačí a nepozná, kdy mluví vážně. (Popravdě řečeno, i my, co jsme s ním žili denně, jsme často naletěli. Tenhle fórek vyzkoušel s úspěchem na více lidech).

Jestli jste ty bláboly ve zdraví přežili, pokračování bude zase někdy příště. A jestli vás to vyprovokuje k sepsání vzpomínek na své rodiče (či prarodiče), vězte, že jim postavíte lepší pomník než náhrobní kámen.

Jan Šafa

Výtvarná výchova aneb výtvarné umění

Kniha beze slov, kniha mnoha lidských příběhů, komiks, jehož obrázky poskytují mnoho příležitostí ke kladení otázek i hledání odpovědí...

1. Ondřejov náměstí,
společná práce žáků
4. B

2. Cesta,
Daniela Záhorská,
4. B

S takovou knihou se žáci naší školy seznámili. Knihu „A“ napsal Pavel Čech a při čtení jeho dalších knih „Dobrodružství pavouka Čendy“, „Modré z nebe“ nebo „Pro Tebe“ nás oslovily originální ilustrace. Stejně jako se Pavel Čech inspiroval ve svých knihách příběhy Jaroslava Foglara, nechali se žáci 4. B inspirovat ilustracemi tohoto osobitého malíře a spisovatele.

Ve svých autorských knihách používá nejčastěji vrstvení, falešný dřevoryt nebo kresbu pastelkami, tužkou či tuší. A právě zmíněný falešný dřevoryt se stal naší volbou. Vyměnili jsme ho ovšem za papíroryt, který byl pro nás dostupnější. Základem papírorytu byla lineární kresba tužkou na libovolné téma. Následovala práce se suchou jehlou a pak už jen tisk z hloubky.

Tato grafická technika by se neobešla bez grafického lisu a tiskařských barev, které zakoupila naše škola a umožnila dětem vytvořit z dětských kreseb originální umělecká díla. Berte tuto malou ochutnávku jako pozvánku na vernisáž výtvarných prací žáků naší školy, kterou plánujeme začátkem června 2022.

Ivana Staňková

BESEDA NA TÉMA "VZPOURA ÚRAZŮM"

Ve čtvrtek dopoledne jsme měli možnost zúčastnit se s dětmi besedy, která se věnuje prevenci úrazů a nehod u dětí a mladistvých. Vyprávět k nám do školy o svém osudovém příběhu přijeli ti nejpovolanější - ambasadoři projektu VZPoura úrazům, který je realizován ve spolupráci s hendikepovanými pracovníky VZP ČR.

Ti se snaží dětem problematiku úrazů přiblížit, upozornit je na rizikovost určitých životních situací a naučit je, jak lze vhodnými preventivními opatřeními tato rizika omezit na minimum.

Celé dvě hodiny jsme poslouchali se zatajeným dechem, děti měly spoustu zajímavých postřehů a dotazů, a ještě i po skončení besedy jsme si o všem dlouho povídali..

Děkujeme!

Zápis do 1. třídy pro školní rok 2022/2023 v Základní škole bratří Fričů Ondřejov

Zápis dětí do 1. ročníku naší školy
proběhne prezenční formou ve středu
13. dubna 2022 (9.00–15.00 hodin)

za účasti zaregistrovaných zákonných zástupců i dětí a za dodržení platných hygienických předpisů v budově detašovaného pracoviště Průběžná 274, Ondřejov. Informace k zápisu budou vyvěšeny začátkem března na webových stránkách školy www.zsondrejov.cz a na vývěsce školy, zároveň budou zaslány i mateřským školkám a zřizovateli školy. Na děti se těší nejenom jejich budoucí třídní učitelky, čeká na ně i malé překvapení.

Mgr. Eva Štosová

Malí muzikanti v kostele sv. Šimona a Judy v Ondřejově

Těsně před Vánocemi, dne 23. 12. 2021, se ondřejovský kostel naplnil dětmi z mateřské školy ze tříd Vážky a Ještěrky, které si přišly poslechnout pár koled v podání Pepíka Zichy, Jana Ericsona, Kamily Motkové a Lukáše Motky, a také samy svým dílem přispět ke slavnostnímu naladění předvánoční doby. Pozvání na tento koncert přijalo několik členů zastupitelstva v čele s panem starostou a pár ondřejovských obyvatel.

Koncert byl zahájen slavnostní fanfárou a uvítacím projevem paní ředitelky R. Brilové. Dále již následovalo provedení čtyř známých koled, což přítomným navodilo správnou vánoční náladu. Potom děti opustily lavice, srovnaly se před oltářem a zahrály a zaspívaly svůj příspěvek ke koncertnímu programu.

Na závěr si všichni přítomní zaspívali známou koledu Narodil se Kristus Pán.

Do těchto několika řádků se bohužel nevejde popis velikého úsilí všech členek pedagogického sboru, které bylo nácvičkou koncertního programu věnováno. Kdo si zkusil zorganizovat cokoli s malými dětmi, ví dobře, jaká je to práce a kolik trpělivosti je potřeba vynaložit k dosažení cíle. O to větší uznání si zaslouží dosažený nesporně pozitivní výsledek.

Nezbývá než aktérům srdečně poděkovat za pěkné zpestření konce adventní doby a popřát všem účastníkům všechno dobré a pevné zdraví do nadcházejícího roku.

Josef Zicha

Lyžařský výcvikový kurz 7. A

Těsně před pololetním vysvědčením, v sobotu 29. ledna, odjela třída 7. A na lyžařský výcvikový kurz.

Ve chvíli, kdy jsme všichni nasedli do objednaného autobusu, jsem zažívala téměř euforii. Po několika měsících plánování a několika týdnech shromažďování všech možných dokladů, potvrzení a certifikátů od jednotlivých žáků, jsem mohla konečně zvolat: „Máme vše! Odjíždíme!“

Za sebou jsme nechali nejen mávající rodiče, ale i školu na vrcholu další pandemické vlny, se vším testováním a trasováním.

Naše trasa byla naštěstí jiná: Ondřejov – Horní Mísečky v Krkonoších, konkrétně chata Jilemnická bouda. Ta se stala na celý následující týden naším domovem. A bylo nám zde hezky! Výhodná poloha vedle sjezdovky Medvědí a ideální sněhové podmínky nám umožňovaly vyjízďet na lyžích už od chaty. Sjezdové lyžování pod vedením skvělých instruktorů Petra Kajuka, Lukáše Rechta a Luboše Tomana si užívali nejen zkušení lyžaři, ale i ti, kteří se lyžovat teprve učili. Všem třem

instruktorům tímto velmi děkuji za péči o žáky mé třídy!

Kromě sjezdovek jsme samozřejmě vyzkoušeli i běžky. Především při výstupu na Vrbatovu boudu jsme v náročném počasí prověřili naši fyzickou zdatnost a odolnost vůči chladu.

Kdo by si myslel, že byly večery vyhrazeny pouze odpočinku po náročných sportovních výkonech, ten by se velmi mylil! Po večeri následoval vždy společný program, ať už ve formě her nebo i diskotéky spojené s oslavou narozenin jednoho žáka naší třídy (Máro, zdravíme!). Došlo dokonce i na rozdávání pololetního vysvědčení! Společné večery jsme si užívali opravdu všichni!

O to hůř se nám následující sobotu odjíždělo. Jedno ale po tomto společně stráveném týdnu víme jistě: je nám spolu fajn a náš lyžák určitě nebyl naší poslední společnou akcí!

Za třídu 7. A

*Mgr. Marie Foltánková
(třídní učitelka)*

Děti a kultura

Často člověk přemítá o výchově dětí. Kde se bere fantazie dětí, jak správně vybrat pro dítě program, pohádky, vyprávění, aby nenarušil fantazii dítěte? A je vůbec kultura v životě dítěte, potažmo člověka, důležitá?

Myslím, že se s mnohými shodneme, že kultura v životě dítěte hraje významnou roli. Nejprve si řekněme, co tedy vlastně kultura je. *Kultura je souhrn dovedností, zvyků, životních norem, myšlenek a děl, který se v rámci určité společnosti pěstuje a předává učení.* (Jan Sokol, str. 294)

Ve volném výkladu je kultura něco, co dítěti od malička vštěpujeme, kulturou dítě tvarujeme a kultivujeme. Ale kdo rozhoduje o kvalitě kultury, kterou s dítětem sdílíme? Především my, dospělí. Není lehké vybrat v množství, které se nabízí, ten správný směr. Častokrát se mi stalo, že jsem se svých kolegyní ptala, jak se jim líbilo představení, které s dětmi shlédly. A dostala jsem odpověď: „*Dětem se to líbilo.*“ No dobře, ale na druhou stranu, děti jsou velmi často bezprostřední, co když by jásaly i u představení tzv. „*pokleslého*“. Není to lehké, že? A především chci říct, že nikdy není jisté, jestli představení či program, který vybereme je správný. Při výběru hraje roli mnoho proměnných. V dnešní době se snažíme nacházet cesty, které děti rozvíjí, kultivují a vzdělávají v oblasti jazykové, rozumové, ale také v oblasti fantazie a také etiky.

Už jen to, že se do Ondřejova přistěhovali zajímaví hudebníci, kteří se už nějakou dobu podílí na kulturních programech a mateřskou školu svým uměním podporují, je vidět, že se do hledáčku dětí dostanou zajímavé hudební projekty, programy a divadelní představení.

Minulý rok jsme zakončili nádherně, dnes již mohu říci, tradičním koncertem v kostele. A vzhledem k motivaci dětí, kdy jsme dětem vysvětlili, jak moc je důležité, aby hezky seděly v lavicích a poslouchaly, poté zahrály a zaspívaly, a ony to skutečně zvládly tak, že by si z nich mnozí dospělí lidé mohli vzít příklad. A nejkrásnější bylo, když jeden klouček v šatně řekl: „*Mně se ze všeho nejvíc líbil hlas zpěváka,*“ kdo by řekl, že pětileté dítě zaujme v kostele zpěv? Na tomto příkladu je vidět, že děti mají velmi vnímavé receptory. A věřím, že každé dítě si na koncertu najde něco jiného, přesto velmi cenného. A proto díky, že se můžeme radovat z umění, které nám zde ponechali naši předkové, a díky za to, že my lidé svým talentem můžeme toto umění předávat dalším generacím.

SOKOL, Jan. *Malá filozofie člověka: Slovník filozofických pojmů.* Vydání sedmé. Praha: Vyšehrad, 2010. ISBN 978-80-7601-190-8.

Romana Brilová

MŠ Ondřejov funguje!

Asi každý z nás slyšel nebo použil frázi „Všechno je o lidech“. Rád bych tuto frázi spojil s fungováním mateřské školy v Ondřejově, se kterou máme již několik let vlastní zkušenosti.

Jako nejspíš všichni rodiče, tak i my jsme měli obavy o to, zda bude ve školce o dítě dobře postaráno, zda se něčemu přiučí a zda bude čas ve školce zkrátka dobře využit. Tato naše nejistota se po pár dnech vytratila a dnes, když se dívám zpětně, tak vidím, že školka pod vedením paní ředitelky Romany Brilové dětem poskytuje mnohem více, než musí. Ať už jde o pravidelné časté výlety do přírody s batůžkem nebo nespočet kulturních akcí, které děti absolvovaly, školky v přírodě a v neposlední řadě vzdělávací program během dne. Tím, že mám v blízkém okolí jinou paní učitelku ze školky v Praze, tak vím, že zdaleka ne všude je toto standard. Pro zajímavost děti v této pražské školce za uplynulé pololetí nebyly na žádné kulturní akci a nikde mimo zahradu školky. Na můj povzdech, že je to škoda, mi bylo řečeno: „Školka není od toho, abychom děti vodily do divadla, tam je mohou vzít rodiče.“ Spadla mi čelist... To jako skutečně? Ruku na srdce... Kdo z vás chodí pravidelně s dětmi do divadla? A nějaký kulturní rozvoj by dítě nemělo mít? Stejně tak na otázku, proč nechodí na výlety, mi bylo od paní učitelky z pražské školky na rovinu odpovězeno, že je to dost práce a zodpovědnost, zejména v Praze, děti uhlídat, a tak je lepší, když se nikam nemusí. Takže ano, je pohodlnější nechat děti za plotem zahrady. V kontrastu s těmito výmluvami byly děti ze školky v Ondřejově na školce v přírodě! Denně program pro děti, výlety, starost o oblékání dětí, ukládání dětí do postele atd... a to v naprosto stejné době, kdy měl někdo jiný plno důvodů, proč je jednodušší žádné akce nedělat.

Současná situace „nahrává“ líným v tom, že si mohou najít snadné výmluvy proč něco nedělat. Nicméně také zvýrazňuje rozdíly mezi těmi druhými, kteří naopak chtějí a hledají způsoby. Školka v Ondřejově je stejně tak státní instituce jako zmiňovaná školka v Praze. Rozdíl je v lidech. Jedni chtějí a druzí ne. Tímto srovnáním neříkám, že obecně pražská školka musí být horší, než jiná a stejně tak neříkám, že soukromá školka musí být lepší než státní. Chci tím říct, že je to o lidech. A lidé, kteří jsou v MŠ Ondřejov, jsou lidé na správném místě!

Všem zaměstnancům školky bych chtěl poděkovat a zejména paní ředitelce popřát, aby si udržela stejný zápal pro věc, jaký má. Toto přeji o to více, že z vlastní zkušenosti vím, že práce ve státním sektoru má jistá specifika. Stejně tak, když občas vidím chování některých rodičů, tak bych chtěl popřát i pevnou ruku ve vedení školky a více pochopení právě od rodičů.

Milan Zach

Jasný a velmi dlouhý bolid 13. ledna 2022 podrobně zachycený přístroji Evropské bolidové sítě

Výřez z celooblohového snímku bolidu z 13. ledna 2022 pořízeného automatickou digitální kamerou Evropské bolidové sítě na stanici Lysá hora. Přerušování světelné stopy bolidu (16krát za sekundu) je způsobeno elektronickou clonou a umožňuje určit rychlost bolidu (foto: Astronomický ústav AV ČR).

Možná jste ho také viděli... ve čtvrtek 13. ledna 2022 večer krátce po osmnácté hodině středoevropského času proletěl podél česko-slovenské hranice velmi jasný meteor – bolid. Jeho jasnost byla natolik vysoká, že i přes značný svit Měsíce, který byl čtyři dny před úplňkem a svítil vysoko nad jihovýchodním obzorem v souhvězdí Býka, se tento bolid na několik sekund stal nejnápadnějším objektem na obloze. Jeho jasnost byla tak vysoká, že byl velmi dobře viditelný na velkém území i několik set kilometrů od jeho dráhy, a tak v místech, kde bylo jasno, upoutal pozornost velkého počtu náhodných svědků, z nichž někteří nám nahlásili svá pozorování.

Co se tedy přesně ve čtvrtek večer 13. ledna 2022 nad česko-slovenskou hranicí odehrálo? V 18 hodin 8 minut a 17 sekund středoevropského času vstoupilo do zemské atmosféry pod relativně malým úhlem malé meziplanetární těleso, tzv. meteoroid, o hmotnosti 3 kg a průměru kolem 10 cm. V důsledku tření s atmosférou se jeho povrch nahřál a začal svítit natolik, že byl detekovatelný našimi přístroji. Tento počáteční bod byl ve výšce 96 km nad zemí nad Beskydami v blízkosti Lysé hory. Těleso se v té době pohybovalo rychlostí

32 km/s a po dráze skloněné k zemskému povrchu 23 stupňů pokračovalo v letu přibližně JZ směrem. Jeho jasnost rychle narůstala a po dobu asi 2 sekund dokonce dosahovala téměř jasnosti Měsíce v úplňku. Během letu bolid několikrát zjasnil a maximální jasnosti dosáhl právě v jednom z těchto krátkých zjasnění, kdy se těleso v atmosféře rozpadalo. Bylo to ve výšce 59 km nad zemí krátce za polovinou jeho světelné dráhy poblíž Starého Hrozenkova. V této fázi letu se již také meteoroid v atmosféře začal významně brzdit. Celou světelnou dráhu dlouhou téměř 150 km uletěl

za 5,2 sekundy a pohasl ve výšce necelých 38 km při rychlosti necelých 10 km/s nedaleko jižně od slovenské Senice. Během průletu atmosférou se celá původní hmota tohoto poměrně soudržného meteoroidu spotřebovala, a tudíž žádný makroskopicky významný úlomek původního meteoroidu na zem nedopadl.

Přehled významných bolidů nad ČR najdete na webu Oddělení meziplanetární hmoty Astronomického ústavu AV ČR - <http://www.asu.cas.cz/~meteor/bolid/>.

Stavba druhého dalekohledu SST-1M (foto: Vladimír Karas/archiv Astronomického ústavu AV ČR).

Na hvězdárně se budují nové dalekohledy SST-1M

Velký zájem vzbudil stavební ruch v sadu hvězdárny. Dokonce se stalo, že jedna paní vyhubovala stavbařům, že ničí ten krásný sad hvězdárny. Jenže hvězdárna je tu k výzkumu vesmíru. Na ondřejovské hvězdárně nyní budujeme nové dalekohledy. Ve spolupráci s českými partnery projektu SST-1M – Fyzikálním ústavem AV ČR, Univerzitou Palackého v Olomouci a Univerzitou Karlovou, tak otevíráme další obor výzkumu vesmíru.

Velká péče musela být věnována základům, tedy pilířím. Pak z Polska přijely mechanické části dalekohledu a začalo se s montáží prvního. V sadu hvězdárny nedaleko slunečního radioteleskopu tak vznikl nejdříve jeden, nyní se v prostoru blíže k silnici dokončuje druhý. Přibudou tak dva vědecké přístroje – dalekohledy SST (Small-Sized Telescope) o průměru primárního zrcadla 4,3 metru. Jejich vzájemná poloha je přesně dána, takže místo, kde stojí, bylo přesně vybráno. A co umí a k čemu se budou používat? Energetické elektromagnetické záření jako rentgenové nebo gama, neprochází atmosférou. Při průchodu gama fotonu atmosférou (stejně jako při průchodu nabitě částice s vysokou energií) vzniká sprška sekundárních částic a Čerenkovovo záření. Tyto citlivé dalekohledy s vysokým časovým rozlišením dokáží toto Čerenkovovo záření z atmosférické spršky detekovat. Zdroje gama fotonů a kosmických částic patří k nejenergetičtějším objektům ve vesmíru, jsou to např. pozůstatky po výbuchu supernov.

Račte se u nás posadit

Jsme rádi, když nás mají lidé rádi. A lidé z firmy ABRA to vzali doslova. V rámci svého filantropického projektu ABRA poskytla hvězdárně devět laviček.

Tři z nich jsou vybaveny solárním panelem s možností dobít si mobilní telefon. Lavičky jsme rozmístili podle cest a tam, kde dosud chyběly, například na vyhlídku z radarové louky. Děkujeme dárci za skvělou spolupráci a vám přejeme, ať se vám u nás na hvězdárně líbí. A jen poznámka na konec: v zimě všechny lavičky uklízíme, ale na jaře se zase vrátí do terénu.

Zveme vás na dvě akce pro veřejnost, které na jaře připravujeme na ondřejovské hvězdárně.

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

V pátek a v sobotu 20. a 21. května 2022 pro vás budou otevřena naše odborná pracoviště a budete si je moci prohlédnout s výkladem odborníků. Na pátek zveme také školní dítky všech věkových skupin. Otevírací doba po oba dny 9 až 18 hodin. Návštěva je vhodná nejen pro vážné zájemce, ale i laiky nebo také pro rodiny s dětmi. Kromě prohlídek našich pracovišť nabídneme rozsáhlý doprovodný program: přednášky, hledání meteoritu, večerní pozorování oblohy, koncert folkové skupiny VilMa, obří nafukovací Měsíc a Mars... prostě to bude stát za to. Vstup i doprovodný program zdarma. V sobotu po celý den občerstvení.

Pro podrobné informace: www.asu.cas.cz, FB „Astronomický ústav AV ČR“

Částečné zatmění Měsíce 16. května 2022 brzy ráno

Zveme vás na pozorování částečného zatmění Měsíce 16. května 2022 od 4 hodin ráno na radarové louce hvězdárny v Ondřejově. Zdarma. Pouze za jasného počasí.

Do úplňku Měsíc doroste 16. května v 6:14 SELČ. Při tom nastane úplné za-

tmění Měsíce, které bude pozorovatelné z obou amerických kontinentů. U nás uvidíme jen částečné zatmění nízkou nad obzorem v ranních hodinách. Měsíc (na průsečniku 15. poledníku a 50. severní rovnoběžky) zapadá v 5:15 SELČ, úplná fáze zatmění ale začíná o necelou čtvrt-

hodinu později – v 5:28 SELČ, takže již pod obzorem. Pozorovat tedy budeme moci od cca 4 hodin (kdy už se bude stín Země blížit k Měsíci), začátek částečného zatmění připadá na 4:27 SELČ a pozorování samozřejmě skončí se západem Měsíce v 5:15 SELČ.

V SKC je pro každého něco

Žít v obci, která má centrum nabízející sportovní, umělecké i vzdělávací aktivity pro děti i dospělé všeho věku, je velká výhoda.

Takový je Ondřejov a tým SKC věří, že se zájem o aktivity v centru vrátí po koronavirové pandemii minimálně do stejné kondice, v jaké byl do roku 2019. Pojdte si přečíst, co připravují na březen, duben, květen a na letní prázdniny.

„A pokud máte zájem něco v SKC zorganizovat jen pro své blízké či pro širší veřejnost, ozvěte se nám skcvondrejove@seznam.cz. Rádi vám s tím pomůžeme,“ říká Dita Fuchsová, manažerka kurzů.

VÍKENDOVÉ AKCE

■ **Sobota 19. března 15–18 hodin** v tělocvičně **JARNÍ MARATON JÓGY** pro mírně pokročilé, s Ditou. Cena 300 Kč, přihláška a více informací na skcvondrejove@seznam.cz.

■ **Neděle 20. března 9–12 hodin** v Malém sále **JAK ZLEPŠIT SVOU VITALITU, NEJEN PO COVIDU**, praktický seminář, kde se dozvíte, jak lze pomocí jógových technik a cvičení rozhýbat tělo po zimě a podpořit svou vitalitu, která úzce souvisí s naší imunitou, sebedůvěrou i postojem k životu. Cena 690 Kč, senioři/ky a ženy na mateřské dovolené sleva 100 Kč. Uzávěrka přihlášek je 16. března. **Přihlašování: a.stellnerova@centrum.cz, mobil 777 299 272.**

■ **Sobota 16. dubna (velikonoční) od 20.00 hodin** ve velkém sále koncert **Projekt76**. Vstupenky za 150 Kč k dostání v hospodě **Absolutní nepohoda** nebo v **občerstvení u pošty**.

■ **Sobota 21. května 15–18 hodin** v tělocvičně maraton **HUBNEME DO PLAVEK!** Zumba, spinální jóga a Pilates, 300 Kč, více informací a přihlášky na barborasourkova@seznam.cz.

ZNOVU AKADEMIE!

Vše začalo v roce 2006, kdy se sportovní centrum v Ondřejově rozjíždělo. Jak vzpomíná Bohumila Rešátková, ondřejovská rodačka, která působila ve vedení Českého svazu aerobiku, v Ústředním ústavu tělesné kultury a do Ondřejova přivedla řadu špičkových lektorů sportovních kurzů: „Chtěli jsme ukázat, jak SKC rekonstruujeme, co všechno tu děláme a chceme do budoucna dělat. Do toho jsme pozvali hvězdy v aerobiku či páry v tanečním rokenrolu. A časem jsme zjistili, že takové špičky máme i mezi sebou. Takže další roky byly akademie složené z ukázek činnosti účastníků našich kurzů.“ Kvůli pandemii byla tradice akademií na čas přerušena, nebylo možné v letech 2020 a 2021

nic uspořádat. „Připravujeme Akademii na **7. května** odpoledne a pevně věříme, že se sejdeme všichni – lektoři, děti, jejich rodiče a kamarádi,“ těší se Hynek Kašpar, manažer SKC.

PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY SKC

Před pěti lety se podařilo Hynku Kašparovi zařídít dotace na příměstské tábory v SKC, ty úspěšně proběhly v mnoha turnusech. Byly pro děti 6–14 let. Poslední roky už dotované příměstské tábory SKC organizovat nemůže. Vedení SKC je však přesvědčeno, že i na ondřejovsku rodiče ocení možnost mít dítě na bezpečném a ověřeném místě, v centru se zajištěným programem i jídlem. Proto v nabídce příměstských táborů pokračují.

Letos v SKC plánují dva turnusy, první termín **18.–22. července** a druhý termín **25.–29. července** nebo **1.–5. srpna**, rozhodnou se podle zájmu rodičů. **Program:** v tělocvičně (sportovní a soutěžní aktivity), výlety do přírody, výtvarné aktivity. Jídlo a pití bude zajištěno. Cena bylo loni 2 500 Kč, malé zdražení se vzhledem k nárůstu cen předpokládá, bude upřesněno. SKC může vystavit fakturu, některé firmy tábory dětem svých zaměstnanců proplácejí. **Zájemci ať se hlásí na skcvondrejove@seznam.cz.**

Zkrácená pravidla pro zveřejňování příspěvků

UZÁVĚRKA PRO DALŠÍ ČÍSLO OZVĚN JE 20. 5. 2022

Příspěvky zasílejte na adresu redakce: ozvenyondrejov@gmail.com. Výjimečně lze příspěvek odevzdat na podatelnu OÚ. Texty příspěvků zasílejte ve standardním formátu .doc, docx. Nevkládejte do textu fotografie a grafické materiály, tyto musí být dodány jako samostatné soubory, ve formátech .jpg, .tiff, případně .pdf. Fotografie musí vyhovovat požadavkům pro tisk.

OZVĚNY, časopis pro obyvatele Ondřejova, Třemblat a Turkovic. **Vydavatel:** Obec Ondřejov, IČ: 00240567, adresa: Choceradská 62, 251 65 Ondřejov. Vychází čtvrtletně, je distribuován do schránek Českou poštou, číslo registrace: MK ČR E12695, elektronická podoba www.obcondrejov.cz. **Redakční rada:** šéfredaktorka Bc. Romana Brilová, redakční rada MgA. Kamila Motková, Ph.D., Hynek Kašpar **Kontakt:** ozvenyondrejov@gmail.com. **Grafická úprava:** Studio Franklin, Nám. Míru 9/820, Praha 2, tel.: 222 510 268 **Tisk:** Label, Kutná Hora.

Foto: Hanky Zadákové a Zdeňka Štádlera

